

משנה

40 המשנה שלפנינו מבארת את דין מחשבת פיגול על הקטרת הקומץ
 41 והלבונה: תקומץ את המנחה וחישב שקומצה על מנת לאכול כזית
 42 משיריה למחר, לאחר זמן אכילתו, או שקמץ על מנת להקטיר
 43 קומצה למחר, אף שחולק רבי יוסי על חכמים לענין הקומץ על מנת
 44 להקטיר את הלבונה למחר, וסובר שאין לו דין פיגול. בכל זאת מודה
 45 רבי יוסי בזה – בקמץ על מנת להקטיר את קומצה למחר, שהיא
 46 פיגול גמור, ותחייבין עליו כרת.
 47 הקומץ את המנחה על מנת להקטיר את לבונה למחר, בזה נחלקו
 48 רבי יוסי וחכמים, שרבי יוסי אומר, פסול מדברי חכמים, ואין בו
 49 כרת, שמן התורה אין בו פסול כלל. וחכמים אומרים, פיגול גמור
 50 הוא ותחייבין עליו כרת. אמרו לו חכמים לרבי יוסי, מה שינה זה –
 51 מדוע נשתנה דין המנחה מן הלבנה, שבזבח אם שחט הבהמה על מנת
 52 להקטיר האימורים למחר, הרי זה פיגול גמור. ומדוע במנחה
 53 כשקמצה על מנת להקטיר הלבונה למחר, לא יהיה לו דין פיגול
 54 גמור. אמר להן רבי יוסי לחכמים, חילוק יש בדבר, שהחובה דמו
 55 ובשרו ואימוריו אחד הם, שכולם מן הזבח, ולכן מועיל מחשבה
 56 בשעת עבודת אחד מהם על עבודה אחרת. ומה שאין כן ללבנה,
 57 אינה חלק מן המנחה.

גמרא

59 שנינו במשנה: הקומץ את המנחה על מנת לאכול את השיריים או
 60 על מנת להקטיר את קומצה חוץ לזמנו, מודה רבי יוסי בזה שהוא
 61 פיגול.
 62 שואלת הגמרא: למה לי למיתנא – מדוע הוצרך התנא לומר
 63 שמונה רבי יוסי בזה – בקומץ על מנת לאכול השיריים או על מנת
 64 להקטיר הקומץ חוץ לזמנו.
 65 מיישבת הגמרא: משום דקא בעי למיתנא סיפא – שהיה בדעתו
 66 להביא בסוף המשנה את מחלוקתם של רבי יוסי וחכמים, לענין
 67 הקומץ על מנת להקטיר לבונה למחר, שרבי יוסי אומר פסול,
 68 ואין בו כרת, שאינו פיגול גמור. ומהו דתימא – וכיון שהיה עולה
 69 על דעתנו לפרש דטעמא דרבי יוסי משום דקפסר אין מפגלין
 70 בנחצי מתיר – שכאשר חישב מחשבת פיגול להקטיר חוץ לזמנו רק
 71 חצי מתיר, אינו פיגול. וכיון שהלבונה אינה אלא חצי מתיר, שהרי
 72 אין השיריים ניתרים באכילה אלא לאחר הקטרת שניהם, הקומץ
 73 והלבונה, לכך אם חשב להקטיר רק את הלבונה חוץ לזמנו אינו
 74 פיגול, ולפי טעם זה אפילו רישא נמי – גם בדין הראשון, שקמץ על
 75 מנת להקטיר הקומץ חוץ לזמנו, יסבור רבי יוסי שאינו פיגול, שהרי
 76 הקומץ גם כן אינו אלא חצי מתיר.

1 הא תו למה לי – למה צריך לשנות את הסיפא, אי לאכול ולאכול
 2 דבר שאין דרכו לאכול קא משמע לן דמפטרף – אם בשביל
 3 שנדייק ממנה שדווקא אכילה והקטרה אין מצטרפים אבל חישב
 4 לאכול חצי זית שיריים ולאכול חצי זית קומץ המחשבות מצטרפות,
 5 הלא מרישא (הסיפא) שמעת מינה שאין הדבר כן, שהרי שנינו
 6 ברישא דבר שדרכו לאכול, ומכאן שאם חישב לאכול קומץ אין זו
 7 מחשבה כלל ופשוט שאינה מצטרפת עם מחשבה אחרת) (דקתני
 8 בנחצי זית בחוץ בנחצי זית למחר פסול הא בנחצי זית למחר ובנחצי
 9 זית למחר פיגול).
 10 הגמרא מציעה הסבר אחר מדוע נשתנה הסיפא ודוחה גם אותה: אי
 11 – ואם נאמר שבא התנא להשמיע בדברי הסיפא שאם חישב לאכול
 12 חצי כזית שיריים ולהקטיר חצי כזית קומץ, שאין המחשבות
 13 מצטרפות, והיינו שלא נשתנה הסיפא לשם דיוק אלא נצרכת לגופה,
 14 (היא נופא קא משמע לן). הרי כבר מדיוקא דרישא שמעת מינה
 15 – מדיוק דברי הרישא שמענו זאת, שדיוקנו ממנה שאם חישב לאכול
 16 חצי כזית שיריים חצי כזית קומץ, שאין זו מחשבה, דהשתא – שהרי
 17 מעתה ומה לאכול חצי כזית שיריים ולאכול דבר שאין דרכו
 18 לאכול – חצי כזית קומץ אמרת לא מצטרף, אם כן לאכול חצי
 19 כזית שיריים ולהקטיר חצי כזית קומץ מיבעיא – וכי צריך לומר
 20 שאינם מצטרפים, הרי בזה השוני עוד יותר גדול מאשר לאכול
 21 שיריים ולאכול קומץ.
 22 מתרצת הגמרא: אין – אכן האופן הזה גופו, שחישב לאכול חצי
 23 כזית שיריים ולהקטיר חצי כזית קומץ איצטדיקא ליה להשמיע
 24 שאין בכך צירוף, ואין ללמוד דין זה ממנה שהמחשב לאכול שיריים
 25 וקומץ אין מצטרפים, משום דקלקא דעתך אמינא דהתם במחשב
 26 לאכול שיריים וקומץ הוא שאין מצטרפים משום דלא כי אורחיה
 27 קמחשב – שמחשב שלא כדרך ושהרי על חצי כזית קומץ שמועד
 28 להקטרה הוא מחשב לאוכלו, ולכן אין זו מחשבה כלל ואינה
 29 מצטרפת עם מחשבת אכילת חצי כזית שיריים, אבל הקא (בלאכול
 30 חצי כזית שיריים ולהקטיר חצי כזית קומץ) דבהאי כי אורחיה
 31 קמחשב ובהאי כי אורחיה קא מחשב – שבוה – (בשיריים) הוא
 32 מחשבה כדרכו והיינו לאוכלם וכן בזה – (בקומץ) מחשב כדרכו
 33 (להקטיר) אימא לצטרף – אמור שיצטרפו. קא משמע לן שאינם
 34 מצטרפים.

הדרן עלך כל המנחות

פרק שני – תקומץ את המנחה

35 פרק זה עוסק בדין מחשבת פיגול במנחות ובזבחים, בשעת אלו
 36 מהעבודות פוסלת המחשבה, ועל אלו ממעשי הקרבת המנחה
 37 שחשב לעשותם שלא כדין מועילה המחשבה.

המשך ביאור למס' מנחות ליום שישי עמ' ב

15 מסיקה הגמרא: אלא מאן דאמר פיגול, דיבר לדברי הכל – לדעת
 16 רבי מאיר וחכמים ורבי, וכן מאן דאמר פסול דיבר לדברי הכל ומאן
 17 דאמר כשר לדברי הכל.
 18 מבארת הגמרא את טעמיהם: מאן דאמר פיגול לדברי הכל, קפסר
 19 שדרך אכילה כפך לאכול מעט מעט ודרך הקטרה כפך להקטיר
 20 מעט מעט, ונמצא שהקטיר כדרכו במחשבה לאכול כדרכו חוץ
 21 לזמנו, ופיגול. ומאן דאמר פסול לדברי הכל, קפסר (אין) שדרך
 22 אכילה כפך ואין דרך הקטרה כפך, ולכן הויה לה – הרי היא
 23 במנחה שלא הוקטרה, שהיא פסולה. ומאן דאמר כשר לדברי
 24 הכל, קפסר שדרך הקטרה כפך ואין דרך אכילה כפך, והקטיר
 25 כדין ללא מחשבה פוסלת.
 26 שנינו (א) דין מי שקמץ על מנת להקטיר לבונה למחר. הגמרא דנה
 27 במקטיר קומץ על מנת להקטיר לבונה למחר: אמרי

1 מתיר, הקרבן פסול, ומאן דאמר כשר סובר כרבי (לעיל ד), שאם
 2 פיגול בחצי מתיר בכל פעם, כשר, שאין החצאים מצטרפים.
 3 משיבה הגמרא: ממיא – מאין לנו לומר כך, דלמא – שמה עד כאן
 4 לא קאמר רבי מאיר התם שמפגלים בחצי מתיר אלא באופן דחישב
 5 מחשבת פיגול בשיעורו – בהקטרת שיעור הקטרה שלם, דהיינו כל
 6 הקומץ יחד, אבל הקא, דלא חישב בשיעורו, אלא בכל פעם חישב
 7 בהקטרת שיעור שומשום, לא פיגול. ועד כאן לא קא אמרי רבנן
 8 התם שפסול אלא באופן דלא חישב ביה כבוליה – בכל המתיר,
 9 אלא רק בחצי מתיר, אבל הקא, דחישב ביה כבוליה מתיר – בכל
 10 הקומץ והלבונה, הכי נמי דפגיל – אכן פיגול. ועד כאן לא קא אמר
 11 רבי התם שכשר אלא באופן דלא הדר מלייה מאותה עבודה –
 12 שאת חצי הכזית שחשב עליו בשחטת הכבש הראשון, לא השלים
 13 לכזית, אבל הקא, דהדר מלייה מאותה עבודה – שבסך הכל חשב
 14 על כזית, הכי נמי דפסיל.

מנחות דף יג עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום שלישי) קלט

58 מתירה את שתי הלחם לאכילת הכהנים. שאין מחשבה בשעת
59 עבודת כבש האחד, על עבודת כבש השני, מועלת לפגל. **אבל היבא**
60 **דאיבקעו פחד מנא**, כמו הקומץ והלבונה, **פחד דמי** – הרי הם
61 חשובים כמתיר אחד, ומועילה מחשבה באחד מהם על עבודת השני.
62 הסוגיא שלפינו עוסקת בבירור דין ליקוט הלבונה מהמנחה, שלאחר
63 שקמץ מהסולת, מלקט את הלבונה המיונחת על המנחה, ומקטירה
64 על המזבח, כמו שמקטיר הקומץ, אם עבודה שפסולה בור היא או
65 לא. **אמר רבי ינאי, ליקוט הלבונה מעל הסולת על מנת להקטיר**
66 **הלבונה, שנעשה פזר – על ידי זה, פסול.**
67 שואלת הגמרא: **מאי טעמא, והרי אין זה עבודה.** מיישבת הגמרא:
68 **אמר רבי ירמיה, משום עבודת הולכה, הוא שנגעו בה – שליקוט**
69 **הלבונה תחילת ההולכה להקטרה הוא, ולכן הוא בכלל עבודת**
70 **הולכה.** לפי דקדק רבי ינאי, שגם הולכה שלא בגל, שמה
71 הולכה, שאף אם לא הולך ברגלו, אלא רק הושיט וקירב למזבח,
72 הולכה היא, ולכן גם ליקוט הלבונה, שמקרב הוא בזה את הלבונה
73 להקטרה על המזבח, בכלל הולכה הוא. וסובר הוא גם שהולכה פזר
74 פסולה.
75 הגמרא מביאה מקור לדין זה, שליקוט לבונה עבודה היא: **אמר רב**
76 **מרי, אף אגן נמי תניא – שנינו במשנה דין שיש ללמוד מזה גם**
77 **לענין ליקוט לבונה, שעבודה היא. המשנה לעיל (בב) עוסקת בדין**
78 **פיגול לקרבן המנחה, ומלמדת המשנה שארבע עבודות יש במנחה**
79 **שמפגלים בהם, והם כנגד ארבע עבודות שזכות, וכך שנינו: זה**
80 **הבקר, כל הקומץ, והנותן את הקומץ בפלי, והמוליך והמקטיר**
81 **את הולכה, אם חישב בשעת העבודות הללו, הרי זה פיגול.** מפרש
82 רב מרי: **בשלמא קומץ – מה שאמרו שקומץ עבודה חשובה היא**
83 **מובן, שכן הקומץ תנינו – הרי הוא כמו שזחם, ומוליך נמי תנינו**
84 **כמוליך הדם. וכן מקטיר תנינו כזרק את הדם על גבי המזבח, וכך**
85 **זה מקטיר הקומץ על המזבח. אלא מה שאמרו שנותן בפלי גם זו**
86 **עבודה חשובה שמפגלים בה, יש להקשות, מאי קא עבדי – איוו**
87 **עבודה עושה הוא בזה, אילימא משום דמי לקבלה של הדם**
88 **במזרק, אי אפשר לומר כן, לפי שמי דמי, והרי הקום בקבלת הדם,**
89 **ממילא – מעצמו נכנס הדם לתוך הכלי, ללא עשייה מצד הכהן, מה**
90 **שאינן כן הכא בנתינת הקומץ בכלי, קא שקיל ודמי – הכהן לוקח**
91 **הקומץ ומניחו בידיים בתוך הכלי. ושוב קשה מדוע נתינה בכלי**
92 **נחשבת עבודה.**
93 **אלא מבאר רב מרי, שהטעם שחשובה עבודה, משום דכיון דלא**
94 **סניא ליה דלא עבד לה – כיון שאי אפשר להקטרת הקומץ בלא**
95 **הנחת הקומץ בכלי קודם לכן על מנת לקדש הקומץ, לכך עבודה**
96 **חשובה היא, ועל פרחיך משוי לה – יש להחשיבה כקבלה, ואף**
97 **שאינה דומה ממש לקבלה. לומד מכך רב מרי, שכמו כן הכא נמי**
98 **בנידונו לענין ליקוט הלבונה, כיון דלא סניא לה דלא עבד לה –**
99 **שאי אפשר להקטיר את הלבונה בלא שילקטה תחילה מעל גבי**
100 **הסולת, עבודה חשובה היא, ועל פרחיך משוי לה – יש להחשיבה**
101 **כפי – כמו הולכה.**
102 דוחה הגמרא את דברי רב מרי: **לא – אי אפשר ללמוד ליקוט לבונה**
103 **מנתינה בכלי להחשיב משום כך את הליקוט כעבודת הולכה, לפי**
104 **שלעולם יש לומר, שהטעם שנתינה בכלי עבודה היא, מפני דדמי**
105 **לקבלה, ודקא קניא לה, שאין לדמותם, דהתם בקבלת הדם**
106 **ממילא היא נעשית, והכא, קא שקיל ודמי – בידיים. יש לתרץ, שאין**
107 **להשיגח בחילוק זה, כיון דמפדי – שהרי תנינו, גם קבלת הדם**
108 **בכלי, וגם נתינת הקומץ בכלי, עיקרם לשם קדושת כלי הוא,**
109 **שהכלי מקדש את מה שבתוכו, את הדם לזריקה, ואת הקומץ**
110 **להקטרה. וכיון שכן מה לי אם הנתינה לכלי נעשית ממילא, ומה לי**
111 **קא שקיל ודמי בידיים, אלא אין לחלק בזה, ומטעם זה נתינה בכלי**
112 **נחשבת עבודה לפגל בה שכן בכלל קבלה היא. ומכל מקום אין**
113 **ללמוד לענין ליקוט לבונה שבכלל עבודה היא, שאינה דומה לא**
114 **לנתינת הדם בכלי ולא לנתינת הקומץ בכלי.**

1 **קא משמע לן דקתא – שבקמץ על מנת להקטיר הקומץ חוץ לזמנו,**
2 **מזה רבי יוסי שפיגול הוא. וטעמו, שאין מתיר מפגל את המתיר,**
3 **וכמבואר להלן.**
4 שנינו במשנה: הקומץ על מנת להקטיר לבונה למחר, רבי יוסי
5 **אומר פסול ואין בו פירא.**
6 הגמרא מבארת את טעמו של רבי יוסי: **אמר ריש לקיש, טעמו של**
7 **רבי יוסי הוא, שכן אומר היה רבי יוסי, אין מתיר מפגל את**
8 **המתיר – אין מחשבה בשעת עבודת מתיר אחד, מועילה לפגל**
9 **כאשר מחשב לעשות עבודת מתיר אחר חוץ לזמנו. ולכן אם חישב**
10 **בעת קמיצת הקומץ, מחשבת פיגול על הקטרת הלבונה, אינו פיגול.**
11 **לפי שהלבונה מתיר אחר היא, שאין השיריים נותרים באכילה עד**
12 **שיקטירו הקומץ והלבונה, ונמצא ששניהם מתירים את השיריים.**
13 **מוסיף ריש לקיש: וכן אתה אומר – שכמו כן סובר רבי יוסי, בשני**
14 **ביוכי לבונה של לחם הפנים, ששניהם מתירים את הלחם, ושני**
15 **מתירים הם, ואין מתיר מפגל את המתיר, שאם חישב בשעת**
16 **הקטרת אחד מהביוכים, להקטיר את השני לאחר זמנו, אינו פיגול.**
17 **שואלת הגמרא: מאי – מהו שהוסיף ריש לקיש לומר 'וכן אתה**
18 **אומר בשני ביוכי לבונה של לחם הפנים, והרי פשוט הוא שבכל שני**
19 **מתירים סובר רבי יוסי שאין מתיר מפגל את המתיר. מיישבת הגמרא:**
20 **מהו דתימא טעמא דרבי יוסי שאין מתיר מפגל את המתיר הוא רק**
21 **בלבונה, משום דלאו מינה דמנחה היא, שהמנחה סולת היא, וזו**
22 **לבונה. אבל בשני ביוכי לבונה, מינה דהתירי ניהו – שמיין אחד**
23 **הם, ששניהם לבונה, איתא שמודה רבי יוסי שמפגלי אהרדי –**
24 **שמועילה מחשבה בשעת עבודת אחד מהם על עבודת השני. קא**
25 **משמע לן ריש לקיש שאין חילוק בזה, ואף אם מין אחד הם, כל ששני**
26 **מתירים הם, סובר רבי יוסי שאין אחד מפגל את השני.**
27 **מקשה הגמרא: ומי מצית אמרת – וכי האם יכול הנך לומר דטעמא**
28 **דרבי יוסי שאמר בלבונה שאינו פיגול, דלאו משום דלאו מינה**
29 **דמנחה היא – שאינו מטעם זה שהלבונה אינה ממין המנחה, והא**
30 **קתני ספא, אמרו לו חכמים לרבי יוסי, מה שינתה – מדוע שונה**
31 **דין המחשבה על הלבונה מן הנתה, שאם חישב בשעת עבודת הדם**
32 **על הקטרת האימורים פיגול הוא. ואמר להן רבי יוסי לחכמים,**
33 **שהחילוק הוא רק, שהנתה דמו וכשרו ואימוריו אחד הם, שכולם**
34 **מין הנתה הם, והלבונה אינה ממין המנחה, שהמנחה סולת היא, וזו**
35 **לבונה. ומפורש אם כן, שטעמו של רבי יוסי אינו משום שאין מתיר**
36 **מפגל את המתיר, אלא שאין מחשבה מועלת על דבר שאינו מינו.**
37 **מתרצת הגמרא: באמת יש לומר שטעמו של רבי יוסי הוא מפני שאין**
38 **מתיר מפגל את המתיר, ואף כששניהם מין אחד הם, ומאי אינה מן**
39 **המנחה, שאינה כמו השיריים בעיפוב מנחה. מפרשת הגמרא: דלאו**
40 **כי היכי דמעכב להו קומץ לשיריים – שלא נאמר שהלבונה כמו**
41 **השיריים היא, שהקומץ מעכב אותם, דכמה דלאו מתקטיר קומץ**
42 **לא מיתאכלי שיריים, והכי נמי נאמר שהקטרת הקומץ מעכב לה**
43 **ללבונה – שכל שלא הוקטר הקומץ אין להקטיר הלבונה, ואם אכן**
44 **היינו אומרים כן, היתה מועילה מחשבת פיגול על הלבונה בשעת**
45 **עבודת הקומץ, לפי שהיה זה פיגול במתיר עצמו, שאין הדבר כן,**
46 **אלא אי בעי האי מקטיר גרישא – יכול הוא להקטיר את הקומץ**
47 **בתחילה, ואחר כך את הלבונה. ואי בעי, האי מקטיר גרישא – יכול**
48 **הוא להקטיר את הלבונה תחילה, ורק לאחר מכן את הקומץ. ולכן**
49 **חשובים הם כשני מתירים שונים. מה שאין כן בזבח, שהדם הוא**
50 **מתיר את האימורים להקטרה, לכך מועיל מחשבה על האימורים,**
51 **שהרי זה כפיגול במתיר עצמו.**
52 **מבארת הגמרא: ורבנן – שגם חכמים מודים לרבי יוסי שאין מתיר**
53 **מפגל את המתיר. אבל לדעתם, כי אמרין אין מתיר מפגל את**
54 **המתיר (נבי שהט אחד מן הכבשים לאכול מהבירור למחר דאמרת**
55 **שניהם בשירים) הני מילי היבא דלא איבקעו פחד מנא – רק כשלא**
56 **הוקבעו שני המתירים בכלי אחד, כמו בשני כבשי עצרת, שהם קרבן**
57 **שלמים הבאים עם שתי הלחם הם השבועות, והקרבת הכבשים**

משנה

31 כיון שנתפגל חלק מהקרבן, כל הקרבן כולו פיגול הוא. מבאר רב
 32 הונא: **איבעית אימא סברא, ואיבעית אימא קרא. איבעית אימא**
 33 **סברא, שלא יתכן שתהא עריפא מחשבה של פיגול, מפעשה**
 34 **הטומאה, שאילו אימתי חד אבר - אבר אחד, לאחר שהופרש**
 35 **משאר כל הבשר, מי אימתי ליה בוליה, ודאי שאין הדבר כן, ורק**
 36 **במה שנעשה בו מעשה הטומאה טמא, וכמו כן במחשבת פיגול, אין**
 37 **מתפגל אלא האבר שחשב עליו. ואיבעית אימא קרא, שנאמר**
 38 **בפסוק לענין קרבן שחשבו עליו מחשבת פיגול (ויקרא ז יח) 'והנפש**
 39 **האוכלת ממנו עונה תשא. ויש ללמוד מזה, שרק האוכל ממנו**
 40 **מתחייב כרת, ולא האוכל מחבירו.**
 41 הגמרא מקשה על דברי רב הונא שאמר שלדעת רבי יוסי פיגול בירך
 42 של ימין לא נתפגלה ירך של שמאל. מקשה הגמרא: **אייתיביה רב**
 43 **נחמן לרב הונא, שנינו ברייתא לענין שני כבשי עצרת ושתי הלחם**
 44 **(והקמים אומרים) לעולם אין פו - בשתי הלחם פרת על אכילתם,**
 45 **כשחשב עליהם מחשבת פיגול, אלא עד שיפגל - שיחשוב מחשבת**
 46 **פיגול (לאכול חוץ לזמנו) בשתייהן כבדות - לאכול כוית משתייהם**
 47 **יחד, חוץ לזמנו, ואז שתי הלחם מתפגלים וחיובים עליהם כרת.**
 48 מדייקת הגמרא: **בשתייהן אין -** רק אם חישב מחשבת פיגול על שתי
 49 הלחם, הוא ששתייהם פיגול, אבל אם לא חשב אלא **פאתת מהן, לא**
 50 **נתפגלה שניה. מברר רב נחמן: מני -** כדעת מי מהתנאים סוברת
 51 ברייתא זו, **אלימא כרפנן שבמשנתנו, אין זה יתכן, שהרי לדעתם**
 52 **אפילו אם לא חישב אלא פאתת מהן, נמי -** השניה גם כן פיגול
 53 היא, ובברייתא משמע שרק אם חישב בשתייהם הוא שנתפגלו
 54 שתייהם. **אלא פשיטא** שברייתא זו דעת רבי יוסי היא, ואם כן, מוכיח
 55 רב נחמן שלא כרב הונא, לפי שאי **אמרת בשלמא חד גופא הוא -**
 56 שאם נאמר שירך ימין ושמאל גוף אחד הם, וכאשר פיגול באחד,
 57 ממילא נתפגל השני, ומשום שזבח אחד הם, מובנים היו דברי
 58 הברייתא לענין שתי חלות שאף אם אמנם שתי גופים הם, מכל מקום
 59 כאשר חישב לאכול כוית משתייהן יחד **משום הני מצטרף להיות**
 60 **כגוף אחד, והרי זה כחישוב על כוית שלימה, ומתפגלים שניהם,**
 61 **שמועילה מחשבתו לצרפם להיות כגוף אחד,**

1 משנה זו עוסקת בדין פיגול בחלק מהקרבן, אם כל הקרבן נתפגל.
 2 ומביאה המשנה שתי קרבנות שבכל אחד מהם יש שני חלקים.
 3 הראשון, קרבן מנחת ביכורים, והוא שתי הלחם הבא בעצרת,
 4 מתבואה חדשה של השנה. ועמם מקריב שני כבשים לקרבן שלמים,
 5 ומניפם הכהן ביחד. והקרבת כבשים אלו מתירה ומקדשת את שתי
 6 הלחם, לאכילת הכהנים. והשני הוא קרבן לחם הפנים, הבא בכל
 7 שבת, שמניח על השולחן שתי מערכות של לחם, ובכל מערכה שש
 8 חלות, ועל כל מערכה מניח גם כלי ובו קומץ לבונה. ולשבת הבאה,
 9 מקטיר הלבונה על המזבח הפנימי, ולאחר מכן מתחלקות החלות
 10 לכהנים.
 11 **שקט שני כבשים** שהם קרבן שלמים של עצרת, הבאים ומונפים
 12 ביחד עם שתי הלחם, והם מקדשים ומתירים את שתי הלחם לכהנים.
 13 ובשעת שחיטתם היתה דעתו **לאכול אחת מן החלות -** משתי
 14 הלחם של עצרת, **למחר, לאחר זמן אכילתו, שזמן אכילת החלות**
 15 **הוא רק ביום עצרת, ולמחר חוץ לזמנו הוא. וכן אם הקטיר שני**
 16 **כזיבין -** שתי הכפות שמונחות בהם הלבונה על שולחן של לחם
 17 הפנים, ובשעת הקטרתם היתה דעתו **לאכול אחד מן הסדרים של**
 18 **לחם הפנים, למחר, לאחר זמן אכילתו, שזמן אכילת לחם הפנים הוא**
 19 **רק ביום השבת, ולמחר חוץ לזמנו הוא. רבי יוסי אומר, אותו החלק**
 20 **משתי הלחם, ואותו הסדר מלחם הפנים, שהישוב עליו, פיגול הוא,**
 21 **והיבין עליו פרת. והשני שלא חישב עליו לאוכלו חוץ לזמנו, אינו**
 22 **פיגול אלא רק פסול הוא ואין פו פרת. והקמים אומרים, זה וזה**
 23 **פיגול, והיבין עליו פרת.**

גמרא

24 הגמרא מבררת את טעמו של רבי יוסי שאין הפיגול חל אלא רק
 25 בדבר שחשב עליו מחשבת פיגול: **אמר רב הונא, אומר היה רבי**
 26 **יוסי, גם אם פיגל בירך של ימין, כלומר, שהישוב בשעת עבודת**
 27 **הקרבן על רגל ימין לאוכלו חוץ לזמנו, לא נתפגלה ירך של**
 28 **שמאל, והאוכלו אינו חייב כרת. מברר רב הונא: מאי מצמא, והרי**

23 הרי אין בו אפילו שיעור שלם. **כי קא מיבעיא לי -** הדבר שנסתפקתי
 24 בו הוא, **לאיפגולי לחם -** האם הלחם נעשה פיגול, **מי מצטרפה**
 25 **תודה לאיפגולי לחם -** האם מצטרף חצי הזית של התודה לחצי
 26 זית של הלחם, כיון שהתודה מפגלת את הלחם, והיה הלחם פיגול,
 27 **או לא, שאין הם מצטרפים כיון שהם שני מינים, ואין הלחם מתפגל,**
 28 **ואין התודה מפגלת את הלחם אלא אם כן יש לה שיעור בפני עצמה.**
 29 **אמר ליה רב לרבי אלעזר, אף כזו -** אף באופן זה הדין שזה למה
 30 ששנינו במשנתנו, **שהלחם מפגל כיון שהתודה מפגלת את הלחם**
 31 **ולפיכך מצטרפת אל הלחם לכזית שלם וכל הפיגול על הלחם,**
 32 **והתודה אינה מפגלת כיון שהלחם אינו מפגל את התודה ועל כן**
 33 **אינו מצטרף אל החצי כוית של התודה וממילא אין בה פיגול.**
 34 הגמרא מקשה על דברי רבי: **ואמאי -** מדוע אמר רב שהלחם מפוגל,
 35 **לימא קל וחומר -** והרי קל וחומר הוא שאין הוא מפוגל, ומה
 36 (תודה) **המפגל, אין מתפגל -** החצי זית של התודה, שלדברי רב
 37 הוא מסייע לפגל את הלחם, הוא עצמו אינו מתפגל כפי שאמר רב
 38 שהתודה אינה מפוגלת, **הקא לפגל ולא פיגל, אינו דין שלא יתפגל**
 39 **-** החצי זית של הלחם שהוא קל ממנו, שהרי בא להצטרף לפגל גם
 40 את התודה, ולא פיגול בה, כפי שאמר רב שהתודה אינה מפוגלת, על
 41 אחת כמה וכמה שהוא עצמו אינו מפוגל.
 42 הגמרא מוכיחה שאין לומר קל וחומר כזה. מקשה הגמרא: **ומי**
 43 **אמרין קל וחומר כי האי גוונא -** וכי אומרים קל וחומר כזה,
 44 **והתינתא בברייתא, מעשה באחד**

1 **בתנופה -** שאין עושים תנופה לתודה יחד עם הלחם, ואם כן שמא
 2 רק בתודה אין הלחם מפגל את התודה שהרי אף אינם מונפים יחד,
 3 **אבל כבשים דהווקקו זה לזה בתנופה -** שהנפתם היא יחד עם שתי
 4 הלחם, **אימא -** שמא תאמר, **כי מפגל בלחם ליפגלי נמי כבשים,**
 5 **שאף שהכבשים הם העיקר, מכל מקום כיון שהם זקוקים ללחם**
 6 **בהנפתם שמא יפיגל בלחם אף הם נתפגלו. וכן להיפך, אם היה**
 7 **התנא שונה רק בכבשים, היה מקום לומר שרק בהם אם פיגל**
 8 **בכבשים נתפגל גם הלחם, כיון שהזקוק להיות מונפים יחד, אבל**
 9 **בתודה שאין בה תנופה יחד עם הלחם שמא אם פיגל בתודה אין**
 10 **הלחם מפוגל, צריכא -** לכך הוצרכה המשנה להשמיענו בשניהם
 11 דין זה.
 12 הגמרא מביאה ספיקו של רבי אלעזר, אם יכולים התודה והלחם
 13 להצטרף לשיעור פיגול: **בעא מיניה (שאל) רבי אלעזר מרב,**
 14 **השוקט את התודה על מנת לאכול כזית אחד ממנה ומלחמה,**
 15 **כחצי זית מזה וכחצי זית מזה, לומר, שהוא לאחר זמן אכילתם, מהו,**
 16 **ומפרש רבי אלעזר את שאמר, לומר: לאיפגולי תודה לא מיבעיא לי -**
 17 **לגבי התודה, פשוט לי שאין היא פיגול, והראיה לזה, השקא -** מאחר
 18 ששנינו שכאשר הכוית שפיגל בו היה **פולו מלחמה, שמחשבתו**
 19 **מחשבה גמורה בכזית שלם מהלחם בלא צירופים, לא מיפגליא -** אין
 20 מתפגלת התודה, שהלחם אינו מפגל את התודה, אם כן כשחשב על
 21 כוית אחד ממנה **ומלחמה, שאין כאן כוית מן הלחם אלא רק בצירוף**
 22 **עם התודה, מיבעיא -** וכי צריך לומר שאין הלחם מפגל את התודה,